

IR. JAN VAN ETTINGER, 1902-1981

DOOR J. SITTIG

EEN van de de markantste gebouwencomplexen in Rotterdam is het Bouwcentrum aan het Weena. Ontstaan tussen 1948 en 1970, zal het tot in lengte van dagen blijven herinneren aan de man die het heeft bedacht, gemaakt en geleid.

Van Ettinger werd op 13 april 1902 geboren in een Rotterdamse familie van ambachtslieden. Na in Delft de titel van werktuigbouwkundig ingenieur te hebben verworven, specialiseerde hij zich in de industriële toepassingen van de wiskundige statistiek. Hij voelde zich aangetrokken door wat de statistiek beloofde: eenheid te brengen in de chaotische veelheid der dingen.

Op het gebied der industriële statistiek was Van Ettinger een pionier evenals later op andere gebieden. Hij deelde ook het lot van de pionier, dat zijn ideeën te vroeg kwamen voor de wereld waarin hij leefde. Hij werd gedwongen meer conventionele wegen te bewandelen: hij werd directeur van een kleine metaalindustrie in Rotterdam. Dat hij later een succesvol manager kon worden, heeft hij verklaard uit het feit dat hij toen alle fouten heeft gemaakt die een manager kan maken. Als leider van een bedrijf dat hoogwaardige producten vervaardigde, heeft Van Ettinger toen de betekenis van kwaliteit leren kennen.

De derde hoek van de driehoek statistiek – kwaliteit – bouwen, die Van Ettingers leven heeft beheerst, werd toegevoegd toen hij als Algemeen Secretaris van de Nederlandse Stichting voor Statistiek tijdens de oorlog betrokken werd bij de wetenschappelijke voorbereiding van de wederopbouw. Sindsdien werd de bouw het gebied waarop hij in hoofdzaak actief was, al bleef statistiek zijn denken bepalen en was kwaliteit het doel van zijn werk.

Van Ettinger verwierf bekendheid als voorzitter van de Vereniging voor Statistiek, als mede-eigenaar van een adviesbureau (voor kwaliteitsbeleid en besliskunde) en als voorzitter van de door zijn initiatief ontstane Kwaliteitsdienst voor de Industrie.

Maar voor de meeste mensen die hem kenden, was hij 'de baas van het Bouwcentrum', en zo zal hij blijven voortleven.